

[Jens Thomsen.]

Herrer mangler Evne til Samarbejde for at klare disse to Opgaver, skønt Opgaverne passer sammen som Haand i Handske. Man forstaar ikke, det kan være manglende Evne; men at manglende Vilje skulde staa som en Hindring for at løse Folkets livsvigtige Spørgsmaal skulde man ogsaa tro var ganske utænkeligt.

Er vi faldet saa dybt, at Magthaverne ikke har Viljen til gennem Lovgivningen at fremkalde Aflastning af Mangelen paa Arbejdskraft med de arbejdsløse Kvinder, som Staten ser sig nødsaget til at tage sig af, saa ser det i alt Fald sort ud for Fremtiden. Men Problemet er af saa stor Betydning, at man vægrer sig ved at tro paa den manglende Vilje.

Ministeren staaer med et stort Ansvar over for disse unge Kvinder, der mangler Arbejde, og Husmødrene, der mangler Arbejdskraft. Ministeren vil efter Sigende gerne hjælpe begge Parter, men han kan ikke. Det kan give Anledning til en alvorlig Overvejelse, naar man betænker, at saa ubehjælpssom en Mand staaer som et betydende Medlem af Samlingsregeringen. En viis Mand har engang sagt, at mange vilde forundre sig, hvis de saa, hvor lidt Forstand Verden regeres med. Vi staaer her med et typisk Eksempel. Det er sørgeligt, at Forslaget ikke kan forhindre, at Landet hærges baade af Arbejdsløshed og Mangel paa Arbejdskraft paa samme Tid, og det er mærkeligt, at ansvarlige Mænd ikke har Vilje til at afskaffe Misbrugene af Socialloven. Men det er ikke blot Misbrugene, der bør afskaffes, men ogsaa den Demoralisation, som udvikler sig paa Lovens Grund, og som nedbryder Folkesundheden.

Jeg vil nævne et enkelt Eksempel fra Dagliglivet, der er typisk for den almindelige Fravænnning fra Arbejdet. Sidste Sommer var der et Par unge Mennesker, der boede hos deres Forældre og arbejdede ved Tørvegravning. Saa snart dette Arbejde hørte op, meldte de sig igen til Arbejdsløshedsunderstøttelse, som de havde levet af den foregaaende Vinter, men den ene af de unge Mænd fik da den Besked af Arbejdsanvisningen, at hvis han ikke kunde skaffe sig Arbejde, vilde han blive anbragt i et flyvende Korps. Begge de unge Mænd tog derefter Plads til 1. November. Manden, de tjente, var godt tilfreds med dem og vilde gerne beholde dem, men de rejste Skiftedagen, hvad de selvfølgelig var i deres gode Ret til, ligesom de ogsaa havde Ret til at gaa til Kontrol Vinteren igennem, efter at de havde haft løst Arbejde nogle Dage.

Jeg retter ingen Bebrejdelse mod dem; de handlede jo, som de mange gør, men jeg retter en Anklage mod de ansvarlige Mænd, som gennem Lovgivningen frister Folk ind i Demoralisation.

Lige efter Bessættelsen var der mange af de kronisk arbejdsløse, som havde den Opfattelse, at det nu ikke gik længere, og der kom en helt ny Tankegang op, saa de pludselig søgte Arbejde; men da de erfarede Regeringens Synspunkt, faldt det hele snart tilbage i den gamle Skure. Det ser i høj Grad faretruende ud for Danmarks Fremtid, hvis det danske Folk ikke har den nødvendige Folkesundhed og Styrke til at afskaffe en saadan Demoralisation; og hvis Samlingsregeringen ikke kan og vil gøre det, er den ikke sin Opgave voksen.

Mange unge fristes ind i Arbejdsløsheden, fordi der gives højere Betaling for Nødhjælpsarbejde end for Landbrugsarbejdet. Derfor har Landet ofte været hærget af Arbejdsløshedens Svøbe samtidig med, at der har været Mangel paa Arbejdskraft til det mest nødvendige Arbejde, at dyrke den danske Jord, og hvis det foreliggende Lovforslag ikke kan hindre den Slags Dobbeltulykker fremtidig, løser det ikke sin Opgave. Men naar Viljen dertil savnes, er der kun ringe Haab.

Lediggang er Roden til alt ondt, men Lediggang er ingen nødvendig Følge af Arbejdsløshed, hvis der blev krævet Arbejde for Understøttelse, legemligt Arbejde som Sport og lignende, som modvirker Sløvheden og Demoralisationen, og det er jo Arbejdsløshedens farligste Følger. Bedst er det at afskaffe baade de økonomisk og moralsk uheldige Følger af Arbejdsløsheden gennem produktivt Arbejde; men kan man ikke løse den Opgave, er det nødvendigt at forhindre den største af de to Farer ved at kræve Arbejde for Understøttelse. Løsningen af denne Opgave er ikke et Spørgsmaal om Evne, men om Vilje. I andre Lande har man vist, at den Demoralisation, som Arbejdsløsheden fører med sig, kan afskaffes gennem Legemsøvelser. Vi behøver ikke at føle os for store til at tage ved Lære, og det er paa høje Tid, Roret lægges om. Det bør være saadan, at enhver arbejdsfør Person under 50 Aar, der modtager Arbejdsløshedsunderstøttelse eller Socialhjælp, skal præstere en Arbejdsydelse for den modtagne Understøttelse, ikke for at betale Understøttelsen med Arbejde, men for at bevare en sund Sjæl i en sund Krop.

Den væsentligste Aarsag til, at Landet samtidig hærges af Arbejdsløshed og Mangel paa Arbejdskraft, er den store Forskel paa